

▲ **Tommy Heisz** har skrevet en ny biografi om Jenny Kammersgaard. Noget af det, der fascinerer ham, er den råstyrke, der fik hende til at træne både sommer og vinter ved den gamle fjordbadeanstalt.

Betaget af en bølgebryder

Tekst:
Ane
Klostergaard

anl@hsfo.dk

Foto:
Morten Pape

mp@hsfo.dk

► **Tommy Heisz** kunne ikke slippe Jenny Kammersgaard

HORSSENS - Vinden bed den morgen.

Året 1937 var lige begyndt, og frosten holdt Horsens Fjord i sit greb. På badebroen foran fjordbadeanstalten stod en ung kvinde i vintermørket.

Sådan indleder journalist

og forfatter Tommy Heisz sin biografi om horsens-pigen Jenny Kammersgaard, der slog alle rekorder, da hun i sensommeren 1937 som den første nogensinde svømmede over Kattegat.

Træningen forud for den store Kattegat-svømning foregik hjemme på Horsens Fjord, hvor masser af mennesker godt et halvt år tidligere havde fulgt hendes svømmetur fra Snaptun til Horsens Havn. Jenny trænede hver morgen, inden hun gik på arbejde. Og hverken kulde eller udmattelse syntes at bide på den 19-årige pige.

Stort indtryk

Pigen selv bed sig imidlertid fast i forfatteren. Egentlig skulle Tommy Heisz blot have skrevet en artikel til Politiken på 75 års dagen for rekordsvømningen, men der var så meget mere at sige om fabriksarbejdersken, der med sin råstyrke og jernvilje flyttede grænserne for det mulige, så meget mere at sige faktisk.

- Jeg kunne se mange spændende perspektiver i historien om Jenny Kammersgaard. Hun kom fra

◀ **Jenny Kammersgaard** er blevet sammenlignet med en fisk på grund af sin evne til at svømme langt, men faktisk lærte hun først at svømme som 15-årig.

FOTO: HORSSENS IDRETSARKIV

frem. Samtidig rammer hun lige ned i nazist-tiden, får nogle uheldige tyske forbindelser og flytter til Berlin, forklarer Tommy Heisz.

Netop Jenny Kammersgaards forbindelser til Tyskland i slutningen af 30'erne og begyndelsen af 40'erne har haft kolossal betydning for hendes eftermæle.

Til modstand

- I arbejdet med biografien har jeg talt med mange mennesker bl.a. i Horsens, og gang på gang har det lydt: Var der ikke noget med hende og nazisterne?

- Enkelte har endda kaldt hende „Nazi Jenny“, fortæller Tommy Heisz.

Efter hans mening er billedet dog meget mere nuanceret.

Faktisk har han fundet dokumentation for, at Jenny ved krigens slutning var alt andet end tyskervenlig.

- Jeg undrede mig over, at der i arkivmaterialet stod, at Jenny havde tilbragt krigens sidste 10 måneder i Sverige. I det svenske rigsarkiv fandt jeg afhøringerne fra dengang, Jenny kom til Sverige som bådflygtning. Her kommer det frem, at hun har haft tæt forbindelse til den danske modstandsbevægelse og sandsynligvis har lavet kurer-svømninger over Østersøen for den. Og da Gestapo får nys om hendes kurer-svømning, flygter hun, forklarer Tommy Heisz.

- Jeg vil ikke gå så langt som til at sige, at Jenny Kammersgaard var modstandskvinde. Men det er vigtigt for mig at prøve at tegne et mere komplet billede af hende.

I hans øjne var den 19-årige Jenny både naiv og måske lige vel benøvet over den

„Der er både en lys og en mørk side til Jennys historie. Den lyse om hendes fantastiske præstationer, den mørke om hendes tyske forbindelser.“

TOMMY HEISZ, FORFATTER

► **Snaptun-svømningen** var det helt store tilløbsstykke. Og Tommy Heisz har talt med flere horsensianere om begivenheden bl.a. Anna-Lisa Helms, der var bare fem år dengang. Hun husker tydeligt, at Jenny Kammersgaard kom op af vandet. Hun lignede en søløve, syntes den lille Anna-Lisa.

FOTO: HORSENS IDRÆTSARKIV

▲ **Kun den lange trappe** op til Strandparken vidner i dag om, hvor fjordbadeanstalten lå. Det var på fjorden, at Jenny Kammersgaard trænede, og faktisk nød hun at træne om vinteren, fordi det kolde vand fik hende til at føle sig godt tilpas.

meget virak, da hun tager imod tilbuddet om at komme til Berlin og få en universitetsuddannelse som svømmelærer, men han mener faktisk, at Jenny Kammersgaard som person var ganske og aldeles upoltisk.

- Vi skal huske, at tiden var en anden. Da hun blev inviteret til Tyskland, glædede hun sig mest til at komme ud at flyve for første gang, og da Adolf Hitler lykønskede hende efter Kattegat-svømningen, jublede man i samtlige danske aviser. Jeg har ikke fundet en eneste negativ omtale af det, lyder det fra forfatteren.

Helt menneske

Tommy Heisz lægger ikke

skjul på, at han er fascineret af Jenny Kammersgaard, fascineret af dobbeltheden i hendes heltehistorie, af Jenny og hendes ukuelighed.

- Hun var en sej ung kvinde med en enorm vilje og stædighed, samtidig med at hun var meget beskedent, smiler Tommy Heisz og lader Jenny selv forklare sig med dette citat taget fra Niels Anesens „Svømmetur“ fra 1937:

Det var komisk nok, at jeg i det hele taget kom til at svømme. Lyst havde jeg vel nok, men så alligevel ikke. Det var først, da jeg opdagede, at jeg kunne blive ved med at svømme, at jeg fik lyst til det. Ikke til at svømme, for det var der ikke noget ved. Men det at blive ved

og ved var ikke nemt at stå for.

Nu er der så 75 år senere kommet endnu en biografi om Jenny Kammersgaard, og selv om mange af hendes bysbørn dømte hende hårdt i årene omkring krigen, så glemte Jenny aldrig selv Horsens.

Før sin død udtrykte hun i et interview med sportsredaktør Tommy Poulsen ønske om, at hendes mange pokaler og præmier skulle til Idrætsarkivet i Horsens, når hun var død og borte. Men kasserne med arven fra Jenny er først nu på vej til hendes hjemby.

- Jeg talte med hendes datter Ruth, og det viste sig, at kasserne har stået i Herlev, lige siden Jenny pakkede

dem før sin død. Men nu skulle de være på vej, smiler Tommy Heisz.

► **Biografien „Bølgebryder“ er netop udkommet som e-bog i singleformat på forlaget Zetland. Bogen koster 36 kr. at hente som download. Den kan hentes ned på computer, telefon eller tablet. Vil man vide mere om Jenny Kammersgaard har Horsens Idrætsarkiv i øjeblikket en udtilling om hende på Horsens Bibliotek. Og den 20. februar kan man på Horsens Bibliotek høre Tommy Heisz fortælle om Jenny Kammersgaard.**

▲ **Fjorden ser ikke just** indbydende ud, men det gjorde den heller ikke i vinteren 1937, mens Jenny Kammersgaard trænede utrætteligt op til sin rekord-svømning over Kattegat i sensommeren.

Hør om sæsonens bøger

BRÆDSTRUP - Mangler du inspiration til nye spændende læseoplevelser, så mød op når Brædstrup Bibliotek afholder sit årlige populære arrangement „Sæsonens gode bøger.“

Det er læseglade biblioteksansatte, der underhol-

der med et udpluk af sæsonens mest spændende titler.

Arrangementet på Brædstrup Bibliotek foregår på torsdag kl. 17 - 19.

Billetter skal købes i forsalg senest onsdag på www.horsensbibliotek.dk eller på biblioteket.

Syng og vær glad i caféen

ØSTBIRK - Der er igen tid til „Syng og vær glad“ i Østbirk. Efter aflysningen i starten af januar er Knud Ernst

igen klar til at spille. Denne gang finder arrangementet sted i caféen på Birkebo på mandag kl. 14-16.

Marked i Vestbirk

VESTBIRK - Årets første kræmmermarked i Vestbirk finder sted i morgen i Vestbirk Forsamlingshus.

Hvis man vil gøre et godt køb, skal man møde op mellem kl. 13 og 16.

HORSENS KOMMUNE

Info

DYNAMIK OPLEVELSER KVALITET

TEKNIK OG MILJØ

Ansøgning om aktivitetstilskud

Godkendte børne-, ungdoms- og idrætsforeninger har fået tilsendt skema til ansøgning om aktivitetstilskud og børneattest.

Har I ikke modtaget skemaet, kan I hurtigst muligt kontakte Anders Helledi, tlf. 76 29 23 05 eller Bodil Hansen til. 76 29 23 18.

Indbetaling af ejendomsskat, renovationsgebyr m.m.

Sidste frist for at betale ejendomsskat, renovationsgebyr m.m. for 1. halvår 2013 er den 7. februar 2013.

Indbetaling kan ske i pengeinstitutter, postkontorer eller via Netbank ved at bruge de udsendte indbetalingskort. Se i øvrigt information på bagsiden af fremsendte ejendomsskattebillet.

Modtages ejendomsskattebilletten via e-boks, skal man huske, at indbetalingskortene også ligger i e-boksen.

Er ejendomsskattebilletten/indbetalingskort bortkommet, kan Regnskab og Opkrævning kontaktes på tlf. 76 29 25 86 eller 76 29 25 41. Ejendomsskattebilletten kan også hentes på www.horsens.dk

Der gøres opmærksom på, at der allerede ved udsendelse af første rykker opkræves et gebyr på 250 kr.

Hvis rykkerskrivelsen ikke bliver betalt, vil kravet blive oversendt til SKAT til inddrivelse.

Eventuelle manglende renter og omkostninger vil blive opkrævet senere.

Betal til tiden – det betaler sig.

Den Centrale Økonomifunktion

Horsens Kommune
Rådhusvej 4
8700 Horsens
Telefon: 76 29 29 29
www.horsenskom.dk